

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Kranj

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine Žirovnica**

Vodja območne enote:
Miloš Ekar univ. dipl. um. zgod. in soc.

Kranj, februar 2008

Skalickega ulica 1, p.p. 250, SI-8000 Novo mesto
telefon: +386 (0)7 393 15 40, telefaks: +386 (0)7 393 15 90
e-pošta: tajnistvo.nm@zvks.si
<http://www.zvks.si>

Registracija: 1/32177/06, Matična številka: 1423215005
Standardna klasifikacija dejavnosti/šifra podrazreda: 92.522
Identifikacijska številka: SI45991413
Transakcijski račun: 01100-6030381005

Vsebina

1 UVOD	3
2 PRAVNE OSNOVE	4
2.1 ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI.....	4
2.2 DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3 SPLOŠNA IZHODIŠČA	6
4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI	7
4.1 REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	7
4.2 REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE	8
4.3 REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	9
4.4 REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE	9
4.5 REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	9
4.6 REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE.....	10
4.7 REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	10
4.8 REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	10
4.9 VPLIVNO OBMOČJE	11
5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	12

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelata Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj (v nadaljevanju ZVKDS, OE Kranj), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Žirovnica so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene naslednje strokovne zasnove:

Varstvo kulturne dediščine. Strokovne podlage za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana Občine Žirovnica, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju, Kranj, oktober 2001, Kranj.

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...) se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovo varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD)

ZVKDS OE Kranj je z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje Občine Žirovnica.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK, Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi Rojstne hiše Frana Saleškega Finžgarja za kulturni spomenik državnega pomena, Ur.l. RS, št. 81/99-3819, 55/2002-2689
- Odlok o razglasitvi Arheološko najdišče Ajdna za kulturni spomenik državnega pomena, Ur.l. RS, št. 81/99-3800, 46/2005-1868

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena v Občini Žirovnica (Ur. l. št. 61/2006)
- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Jesenice (UVG, št. 1/85),
- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Jesenice (UVG, št. 2/87 in Uradni list RS, št. 24/91)
- Odlok o razglasitvi jame Mala Gora pod Žičico za arheološki kulturni spomenik lokalnega pomena (Uradni list RS, št. 73/00)

Opozarjamo na napake v razglasitvenem aktu Odlok o razglasitvi kulturnih pomenikov lokalnega pomena v Občini Žirovnica (Ur. l. št. 61/2006). V prilogi pošiljamo dopis Indok centra na Ministrstvu za kulturo. V dopisu so navedene napake odloka.

Hkrati opozarjamo, da je ta odlok ne upošteva strokovnih podlag za razglasitev, ki jih je zanj pripravil ZVKDS OE Kranj.

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovu objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobj, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, greoradarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substancia) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodjalnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovu (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovu z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovu drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanje in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Legenda

* EŠD		EŠD (za vpisane enote) ali oznaka predloga (za enote v postopku vpisa)
* ime		Ime enote iz registra.
* tip		Tip enote dediščine (po tipologiji RKD).
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
* kategorija		Kategorija varstvenega režima
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
* SDP		Razglasitev za spomenik lokalnega pomena
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor	enota je ovrednotena za SDP
opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev. – tipi varstvenih usmeritev na osnovi tipa enote v RKD (v opisni obliki) in dodaten ti varstva, če je potrebno
opombe		Opombe glede vključitve v seznam / izključitve iz seznama.

Zap. št.	EŠD	Ime	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
1.	25541	Breg pri Žirovnici - Arheološko najdišče sv. Radegunda	1	2		arheološka dediščina	
2.	1668	Breg pri Žirovnici - Cerkev sv. Radegunde	3	1		stavbna dediščina	
3.	410100	Breg pri Žirovnici - Domačija Breg 39	2	2		stavbna dediščina	
4.	410101	Breg pri Žirovnici - Gospodarsko poslopje pri hiši Breg 8	2	2		stavbna dediščina	
5.	24575	Breg pri Žirovnici - Razpelo v južnem delu vasi	3	2		stavbna dediščina	
6.	1667	Breznica - Cerkev Žalostne Matere božje	3	1		stavbna dediščina	
7.	18112	Breznica - Domačija Breznica 24	2	2		stavbna dediščina	
8.	10062	Breznica - Grob Dragoljuba Milovanovića	5	2		memorialna dediščina	
9.	5326	Breznica - Grobišče borcev in talcev v NOB	5	2		memorialna dediščina	
10.	25672	Breznica - Hiša Breznica 8	2	2		stavbna dediščina	
11.	5323	Breznica - Janšev čebelnjak	2	1		stavbna dediščina	
12.	5443	Breznica - Kapelica	3	2		stavbna dediščina	
13.	24029	Breznica - Kapelica južno od Breznice	3	1		stavbna dediščina	
14.	10061	Breznica - Pokopališče	5	1		memorialna dediščina	
15.	5309	Breznica - Ruševine cerkve sv. Nikolaja	1	2		arheološka dediščina	
16.	5325	Breznica - Spomenik padlim v prvi svetovni vojni	5	1		memorialna dediščina	
17.	9695	Breznica - Spominska plošča Antonu Janši	5	2		memorialna dediščina	
18.	5324	Breznica - Spominsko znamenje Antonu Janši	5	1		memorialna dediščina	
19.	5442	Breznica - Znamenje ob stari cesti	3	1		stavbna dediščina	
20.	410093	Doslovče - Domačija Doslovče 11	2	2		stavbna dediščina	
21.	410092	Doslovče - Domačija Doslovče 12	2	2		stavbna dediščina	
22.	410096	Doslovče - Domačija Doslovče 18	2	2		stavbna dediščina	
23.	25544	Doslovče - Kapelica zahodno od vasi	3	2		stavbna dediščina	
24.	410095	Doslovče - Napajalno korito	2	2		stavbna dediščina	
25.	18110	Doslovče - Napajalno korito pri hiši Doslovče 13	2	1		stavbna dediščina	
26.	121	Doslovče - Rojstna hiša Frana Saleškega Finžgarja	2	1	SDP	stavbna dediščina	
27.	410109	Doslovče - Spodnja Smokuška planina	2	2		stavbna dediščina	
28.	5397	Doslovče - Spominska plošča Dragoljuba Milovanoviću	5	1		memorialna dediščina	
29.	5409	Doslovče - Spominski plošči padlim in partizanskemu taboru	5	1		memorialna dediščina	
30.	5335	Doslovče - Spominsko znamenje Antonu Dolarju - Mišku	5	1		memorialna dediščina	
31.	23125	Doslovče - Staroslovansko grobišče	1	2		arheološka dediščina	
32.	410005	Doslovče - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
33.	13698	Moste - Arheološko najdišče Mala Gora pod Žičico	1	1		arheološka dediščina	
34.	410131	Moste - Arheološko najdišče Medvedova jama	1	2		arheološka dediščina	
35.	410132	Moste - Arheološko najdišče Žumrova njiva	1	2		arheološka dediščina	
36.	5313	Moste - Arheološko območje ob cerkvi Sv. Martina	1	2		arheološka dediščina	
37.	1672	Moste - Cerkev sv. Martina	3	1		stavbna dediščina	

Zap. št.	EŠD	Ime	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
38.	18109	Moste - Domačija Moste 51	2	2		stavbna dediščina	
39.	410104	Moste - Domačija Moste 71	2	2		stavbna dediščina	
40.	5401	Moste - Grob Jožeta Kodra na Malem Stolu	5	1		memorialna dediščina	
41.	24623	Moste - Matuhova žaga	2	2		stavbna dediščina	
42.	400769	Moste - Naselbina Gorička	1	2		arheološka dediščina	
43.	5314	Moste - Nekropola Rožičev vrt	1	2		arheološka dediščina	
44.	5410	Moste - Partizansko taborišče Titova vas	5	1		memorialna dediščina	
45.	10242	Moste - Predilnica	2	2		stavbna dediščina	
46.	5396	Moste - Protiturški tabor	2	1		stavbna dediščina	
47.	410069	Moste - Spomenik NOB v dolini Završnice	5	2		memorialna dediščina	
48.	5402	Moste - Spominska plošča Julki Jensterle	5	1		memorialna dediščina	
49.	5407	Moste - Spominska plošča kurirjem na Jamovcu	5	1		memorialna dediščina	
50.	5408	Moste - Spominska plošča kurirjem v Završnici	5	1		memorialna dediščina	
51.	24031	Moste - Spominska plošča Marti Tavčar-Riji	5	1		memorialna dediščina	
52.	5399	Moste - Spominska plošča na železniškem mostu	5	1		memorialna dediščina	
53.	410076	Moste - Spominska plošča padlima graničarjema	5	1		memorialna dediščina	
54.	5398	Moste - Spominska plošča partijski konferenci jeseniškega okrožja	5	1		memorialna dediščina	
55.	5406	Moste - Spominska plošča partizanskemu taboru v Žingaricah	5	1		memorialna dediščina	
56.	5404	Moste - Spominska plošča ustanovitvi Cankarjevega bataljona	5	1		memorialna dediščina	
57.	5405	Moste - Spominska plošča Vojku Školarisu na Žirovniški planini	5	1		memorialna dediščina	
58.	410078	Moste - Vila Moste 62	2	2		stavbna dediščina	
59.	410064	Moste - Vila Moste 63	2	2		stavbna dediščina	
60.	410108	Moste - Zabreška planina	2	2		stavbna dediščina	
61.	410107	Moste - Žirovniška planina	2	2		stavbna dediščina	
62.	5304	Moste pri Žirovnici - Spomenik talcem	5	1		memorialna dediščina	
63.	564	Potoki pri Žirovnici - Arheološko najdišče Ajdna	1	1	SDP	arheološka dediščina	
64.	1669	Rodine - Cerkev sv. Klemena	3	1		stavbna dediščina	
65.	27691	Rodine - Domačija Rodine 14	2	2		stavbna dediščina	
66.	27690	Rodine - Domačija Rodine 15	2	2		stavbna dediščina	
67.	22446	Rodine - Domačija Rodine 22	2	2		stavbna dediščina	
68.	5452	Rodine - Freska na hiši Rodine 9	3	1		stavbna dediščina	
69.	5428	Rodine - Grob Janeza Jalna	5	2		memorialna dediščina	
70.	9716	Rodine - Hiša Rodine 11	2	2		stavbna dediščina	
71.	27689	Rodine - Hiša Rodine 12	2	2		stavbna dediščina	
72.	25549	Rodine - Kapelica jugozahodno od vasi	3	2		stavbna dediščina	
73.	9887	Rodine - Pokopališče	5	1		memorialna dediščina	
74.	25548	Rodine - Razpelo ob cesti	3	2		stavbna dediščina	
75.	5427	Rodine - Rojstna hiša Janeza Jalna	2	1		stavbna dediščina	
76.	27676	Rodine - Staroslovansko grobišče	1	2		arheološka dediščina	
77.	9620	Rodine - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
78.	5298	Rodine - Villa rustica	1	1	valor	arheološka dediščina	

Zap. št.	EŠD	Ime	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
79.	1670	Selo pri Žirovnici - Cerkev sv. Kancijana	3	1		stavbna dediščina	
80.	17595	Selo pri Žirovnici - Domačija Selo pri Žirovnici 34	2	2		stavbna dediščina	
81.	5311	Selo pri Žirovnici - Prazgodovinska naselbina Lebenice	1	2		arheološka dediščina	
82.	27607	Selo pri Žirovnici - Razpelo ob cesti skozi vas	2	2		stavbna dediščina	
83.	26347	Selo pri Žirovnici - Spominska plošča Francu Krču	5	1		memorialna dediščina	
84.	5429	Selo pri Žirovnici - Spominska plošča Ignacu Zupanu	5	1		memorialna dediščina	
85.	10072	Selo pri Žirovnici - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
86.	410090	Smokuč - Domačija Smokuč 3	2	2		stavbna dediščina	
87.	410087	Smokuč - Domačija Smokuč 39	2	2		stavbna dediščina	
88.	667	Smokuč - Domačija Smokuč 43	2	1		stavbna dediščina	
89.	410091	Smokuč - Gospodarsko poslopje pri hiši Smokuč 6	2	2		stavbna dediščina	
90.	5316	Smokuč - Grobišče sredi vasi	1	2		arheološka dediščina	
91.	410086	Smokuč - Hiša Smokuč 19	2	2		stavbna dediščina	
92.	25547	Smokuč - Kapelica sredi vasi	3	2		stavbna dediščina	
93.	410089	Smokuč - Napajalno korito	2	2		stavbna dediščina	
94.	25546	Smokuč - Razpelo južno od hiše Smokuč 43	3	2		stavbna dediščina	
95.	25545	Smokuč - Razpelo južno od vasi	3	2		stavbna dediščina	
96.	25022	Smokuč - Rimskodobno grobišče na zahodni strani vasi	1	2		arheološka dediščina	
97.	5430	Smokuč - Rojstna hiša Toma Zupana	5	2		memorialna dediščina	
98.	5431	Smokuč - Spominsko znamenje Vinku Hrovatu	5	1		memorialna dediščina	
99.	9890	Smokuč - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
100.	410085	Smokuč - Vaško napajalno korito	2	2		stavbna dediščina	
101.	18111	Smokuč - Vaško perišče	2	1		stavbna dediščina	
102.	23128	Studenčice - Kulturna krajina	11	2		kulturna krajina	
103.	400927	Vrba - Arheološko najdišče za Stagnami	1	2		arheološka dediščina	
104.	410134	Vrba - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina	
105.	839	Vrba na Gorenjskem - Cerkev sv. Marka	3	1	valor	stavbna dediščina	
106.	21494	Vrba na Gorenjskem - Kraljeva klubska hiša golf igrišča Bled	2	2		stavbna dediščina	
107.	840	Vrba na Gorenjskem - Rojstna hiša Franceta Prešerna	2	1	valor	stavbna dediščina	
108.	5433	Vrba na Gorenjskem - Rojstna hiša Janeza Zlatousta Pogačarja	5	2		memorialna dediščina	
109.	410073	Vrba na Gorenjskem - Spomenik Francetu Prešernu	5	2		memorialna dediščina	
110.	5434	Vrba na Gorenjskem - Spominska plošča Francu Talerju-Mirotu	5	2		memorialna dediščina	
111.	9411	Vrba na Gorenjskem - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
112.	18489	Vrba na Gorenjskem - Vaška lipa	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina	
113.	5435	Zabreznica - Aleja slavnih rojakov	5	2		memorialna dediščina	
114.	17609	Zabreznica - Kapelica Sočutne	3	2		stavbna dediščina	
115.	17610	Zabreznica - Kapelica sv. Martina	3	2		stavbna dediščina	
116.	23083	Zabreznica - Kovačija pri hiši Zabreznica	2	2		stavbna dediščina	

Zap. št.	EŠD	Ime	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
		46					
117.	5315	Zabreznica - Naselbina Na Selcah	1	2		arheološka dediščina	
118.	5318	Zabreznica - Ruševine cerkve sv. Lovrenca	1	1		arheološka dediščina	
119.	5400	Zabreznica - Spominska plošča na Prešernovi koči na Malem Stolu	5	1		memorialna dediščina	
120.	17611	Zabreznica - Spominska plošča padlim gasilcem	5	1		memorialna dediščina	
121.	471	Završnica - Hidroelektrarna Završnica	2	1		stavbna dediščina	
122.	17594	Žirovnica - Hiša Žirovnica 1	2	2		stavbna dediščina	
123.	17593	Žirovnica - Hiša Žirovnica 12	2	2		stavbna dediščina	
124.	17592	Žirovnica - Kapelica sv. Marije z Jezusom	3	2		stavbna dediščina	
125.	5312	Žirovnica - Naselbina Lipje	1	2		arheološka dediščina	
126.	5319	Žirovnica - Poznoantično grobišče	1	2		arheološka dediščina	
127.	5436	Žirovnica - Rojstna hiša Marije Svetina	2	2		stavbna dediščina	
128.	5437	Žirovnica - Rojstna hiša Matije Čopa	2	1	valor	stavbna dediščina	
129.	5439	Žirovnica - Spominska plošča partijskemu sestanku	5	1		memorialna dediščina	
130.	5438	Žirovnica - Spominska plošča sestanku OF	5	1		memorialna dediščina	
131.	5440	Žirovnica - Spominska plošča železniški postaji	5	1		memorialna dediščina	
132.	9888	Žirovnica - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
133.	18108	Žirovnica - Vodni zbiralnik HE Moste	2	1		stavbna dediščina	